

Nők a múltban és jelenben

Ötödik évforduló

☞ *Dogossy Katalin* ☞

Nőkről csak ritkán szól a férfiak által írt történelemtudomány. Méltatlanul keveset hallani azokról is, akik kiemelkedőt alkottak és alkotnak ma is a politikában és a diplomáciában vagy az irodalomban és más művészetekben. Nekik szeretne emléket állítani, illetve őket szeretné közelebb hozni egymáshoz Ferenczi Andrea vezetésével a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség.

Sok kiemelkedően tehetséges asszonya volt a magyar történelemnek. Egyik legkiválóbb ismerőjünk, Dr. Frank Tibor, a neves történész és kutató tavaly, a Parlamentben, a szövetség által megrendezett *Magyar Nők Világkonferenciáján*, előadásában emlékezett meg róluk.

Példái különböző asszonysorsokat jelenítettek meg, olyanokét, akik valamennyien emigrációba kényszerültek szabadságszerető eszméikért. Az egyik ilyen Teleki Emma grófnőé, (a híres Teleki Blanka testvéréé), akit a francia De Gérando Ágoston vett feleségül. A házaspár nem sokáig élhette az erdélyi arisztokrácia életét, a forradalomban való aktív részvételük miatt menekülniük kellett az országból. De Gérando Ágoston 1849-ben, Drezdában meghalt, s az özvegyen maradt Teleki Emma igazi külpolitikusa lett a magyar forradalomnak Párizsban. A kiegyezés után hazatért és több könyvet írt. Erdélyben telepedett le.

Dr. Frank Tibor, Müller Judith, Szöllősy Judith, Kiss Annamária, Hajós Katalin, Ferenczi Andrea, Ferenczi István, Czakó Borbála, Dr. gr. Bethlen Istvánné, Gloria von Berg, Dobi Kitti

A majdnem elfeledett Kéthly Annáról Mészáros Márta készít filmet

regényét.) Frank professzor beszélt az elfeledett magyar politikus asszonyok sorában Pulszkykné Walter Terézről is. A bécsi bankár lánya Pulszky Ferencnek, Kossuth egykori londoni megbízottjának, titkárának, a Nemzeti Múzeum későbbi főigazgatójának a felesége volt. Miután hozzáment a fiatal Pulszkyhoz, szenvedélyes magyar hazafi lett. Könyvet írt a magyar történelemről angolul, amely Amerikában és Angliában jelent meg. Az 1850–60-as években, a magyar emigrációban szolgálta a Kossuth által képviselt eszméket. Közvetlenül a kiegyezés előtt,

(Lánya, aki iskolaigazgató volt Kolozsvárott, lefordította franciára Jócai Mór: A kőszívű ember fiai című

Magyar Nők Világkonferenciája a Parlamentben

1866-ban, egész fiatalon halt meg. Kitűnő asszony volt, gondolatait verseiben és regényeiben fogalmazta meg Lesznai Anna író. Fiatalon, az I. világháború előtt és még utána is egy ideig, a ma Szlovákiához tartozó Körtvélyesen élt. A polgári radikálisok köréhez tarto-

zott. Szép, asszonyos verseket írt. 1939-ben New Yorkban telepedett le, ott született meg gyönyörű könyve, „Kezdetben volt a kert” címmel. Az írás pompás visszaemlékezés a századfordulós Magyarországra, Körtvélyesre, a körtvélyesi kertre, a körtvélyesi emberekre.

Bédi-Schwimmer Róza, a magyar feminizmus megteremtőinek egyike 13 éven át *A Nő* című lap szerkesztője volt, majd 1918-ban a Károlyi-kormány svájci követe lett. Később e tisztsége miatt kellett elmennie Magyarországról. Amerikában telepedett le, 1937-ben Békedíjat kapott, és 1948-ban, halála évében, felterjesztették a Béke Nobel-díjra is.

Kéthly Anna, a magyar szociáldemokrácia egyik legnagyobb alakja 1922–1944 között országgyűlési képviselő, a *Nőmunkás* című lap szerkesztője volt. 1948-ban kizárták a Magyar Szociáldemokrata Pártból, végül 1949-ben börtönben végezte ezt a korszakot. 1954-ben amnesztiával szabadult, majd 1956-ban csatlakozott a Nagy Imre-kormányhoz. Ezt követően menekülnie kellett az országból, Brüsszelben élt és halt meg.

Ferenczi Andrea 2007-ben adta át a „Női esélyegyenlőségért” díjat April H. Foley-nak az Amerikai Egyesült Államok nagykövetének

A történelem nagy magyar asszonyai sokat tettek a haladásért. Nem szabad megfeledkezni azokról a nőkről sem, akik hozzájuk hasonlóan, ám egyelőre ismeretlenül teszik a dolgukat a világban. Dolgoznak, alkotnak, gyereket nevelnek. Ők a világ legnagyobb kisebbsége – ahogyan Ferenczi Andrea fogalmaz. Az általa 2003-ban alapított Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség éppen azzal a céllal jött létre, hogy javítsa a nők esélyegyenlőségét az élet minden területén és támogassa a női érdekérvényesítést. Tevékenysége során igyekszik átvenni azokat a jó európai és amerikai példákat, amelyeket érdemes nálunk meghonosítani. A szövetség tavaly írta ki először a *Legjobb Női Munkahely* pályázatot. Még ebben az évben rendezte meg a *Magyar Nők Világkonferenciáját* Parlamentben, amelyre négy kontinens húsz országából érkeztek előadók és vendégek, s amely az első lépés volt az országhatárokon átívelő összefogás felé. Mi magyar nők fogjunk össze egy

jobb világért! – vallja Ferenczi Andrea, aki hivatásának tekinti bátorítani és erősíteni a magyar diaszpóra, valamint az anyaországi magyar nők együttműködését és hálózatait. Szeretné megismertetni a magyar származású nők eredményeit a gazdaság, a politika, a tudomány, a kultúra, a média, a sport területén, és bemutatni tevékenységüket a globális problémák megoldásában, valamint a humánus értékek képviselőként. A szövetség elősegíti a világ különböző országiban élő nők tapasztalatainak megismerését és támogatja mind szorosabb együttműködésüket.

Két évvel ezelőtt elindított kezdeményezésükben felhívták a társadalom és a döntéshozók figyelmét a fogyatékkal élő nők, a társadalmi kirekesztettség miatt az egyik legveszélyeztetettebb csoport saját helyzetére. 2008-ban a szervezet által megrendezett, *Március a Fogyatékkal Élő Nőké III.* konferencián bemutatott olyan sikeres, a sport mellett munkát is vállaló fo-

gyatékos nőket, mint Dani Gyöngyi, Pásztori Dóra és Dóra Krisztina paralimpikonok, akiknek küzdelmeiből, életútjából tapasztalat meríthetnek, sikereikből töltekezhetnek hasonló sorsot osztó nőtársaik, és akik példaként szolgálhatnak az egészséges embertársaik számára is.

Jó lenne – mondta el az elnök asszony –, ha a világ megismerné a szövetség sikeres magyarországi tevékenységeit. Ennek jegyében tervezik a Magyar Nők Világkonferenciájának újbóli megrendezését 2009-ben, Washingtonban.

Ennek érdekében vették fel a kapcsolatot az ENSZ-szel, hogy tanácsadó szervezetként részt vehessenek a világszervezet munkájában. A „Consultative NGO Status” elnyerése lehetőséget teremt majd arra, hogy nemcsak Európában, hanem a világ bármely pontján a hasonló célokért küzdő, azonosan gondolkozó civil szervezetekkel, az üzleti élet szereplőivel is egymást segítő együttműködést építsenek ki.

Legjobb női munkahely díjak átadása a Parlamentben

